

Hollandia: A köztisztviselők országos sztrájkot hirdetnek

A holland központi kormányzati dolgozók április 14-re országos sztrájkot hirdettek az állami alkalmazottakra vonatkozó új kollektív szerződés körüli vitában. A lépés a márciusban történt korábbi munkabeszüntetéseket követi, és a kormánnyal való konfliktus eszkalálódását jelzi.

Az FNV konföderáció, az AC Rijksvakbonden, a CNV Overheid és a CMHF Overheid szakszervezetek ellenzik a kormány javaslatát, amely szerint 2026-ban 0%-os lenne a béremelés. Ez azt jelentené, hogy a megnövekedett megélhetési költségek ellenére a munkavállalók nem kapnának béremelést, amitovábbi vásárlóerő-csökkenést jelent mintegy 160 000 köztisztviselő számára. A szakszervezetek arra is figyelmeztetnek, hogy a bérek jelenlegi szinten tartása a közszolgáltatásokban a munkaerőhiány súlyosbodásának kockázatával jár, mivel a jelenlegi körülmények között a toborzás és a munkaerő megtartása egyre nehezebbé válik.

Az április 14-i sztrájk várhatóan országszerte zajlik majd, és ha nem születik megállapodás, további akciók is lehetségesek.

Görögország: Az adóhivatalnokok sztrájkolnak a bérek és a szerkezetátalakítás miatt

A görög adóigazgatás és ingatlanügyi szolgáltatások dolgozói március 19-én sztrájkolnak a Pán-hellén Adóhivatalnokok Szövetsége (POE-DOY) felhívására, amelyet az ADEDY konföderáció támogat. A tiltakozás a bérekkel, a munkaterheléssel és a tervezett átszervezéssel kapcsolatos vitákat követi.

A szakszervezetek a bérek folyamatos stagnálásáról és a jövedelmek széttöredezettességéről számolnak be, amihez növekvő munkaterhelés és szigorúbb teljesítménycélok társulnak. Kiemelik, hogy az újonnan felvett, magasabb képzettségű munkavállalók viszonylag alacsony bérrel lépnek be a munkaerőpiacra, különösen a közszolgáltatásban a 13. és 14. havi fizetés eltörlése után, ami csökkentette az összjövedelmet.

A vita az adóigazgatás központosításához is kapcsolódik. A szakszervezetek ellenzik az athéni és a thesszaloniki központi egységek bővítését, azzal érvelve, hogy ez megnöveli az ingázási időt és elvonja az erőforrásokat a helyi hivataloktól, ami mind a munkavállalókat, mind a szolgáltatásnyújtást érinti.

A szakszervezetek béremelést, az elvesztett jövedelmi elemek visszaállítását, valamint az adminisztráció egészében a létszámhiány és a munkaterhelés okozta nyomás kezelésére irányuló intézkedéseket követelnek. A sztrájk akkor zajlik, amikor az adószolgáltatások átszervezésével kapcsolatos feszültségek továbbra is fennállnak.

Dánia: A szakszervezetek intézkedéseket értek el a munkahelyi stressz ellen

A dán állami szektor kollektív szerződése új rendelkezéseket vezetett be a pszichoszociális munkakörülményekről, beleértve a stressz és a túlzott munkaterhelés kezelésére irányuló intézkedéseket. A megállapodást az állami munkáltatók és az állami dolgozókat képviselő szakszervezetek tárgyalókoalíciója kötötte meg.

A megállapodás ezen a szinten először vezet be közös kötelezettségeket a szakszervezetek és a munkáltatók között a túlzott munkaterhelés és a munkával kapcsolatos stressz kezelésére. A helyi együttműködési bizottságokat arra kötelezi, hogy szisztematikusabban dolgozzanak a stressz megelőzésén és a munkahelyi kultúra javításán. Emellett rendelkezéseket tartalmaz a vezetői kapacitás erősítésére a pszichoszociális kockázatok felismerése és kezelése érdekében.

HK Stat a szakszervezetek által a növekvő stresszszintek, a megnövekedett munkaterhelés és az állami alkalmazottak hosszú távú betegszabadságai miatt gyakorolt tartós nyomás után áttörésként mutatta be az eredményt. A pszichoszociális munkakörülmények beépítése a kollektív szerződésbe azt jelzi, hogy a stresszt már nem egyéni felelősségként, hanem kollektív tárgyalási kérdésként kezelik.

A munkával kapcsolatos stressz gazdasági hatása jelentős. Kutatások szerint a stressz Dániában évente körülbelül 55 600 teljes munkaidős munkavállalóval csökkenti a tényleges munkaerő-kínálatot. A stresszel kapcsolatos betegszabadságok állami költségeit évente körülbelül 7,4 milliárd euróra becsülik, ami a termelékenység csökkenését, a megnövekedett távollétet és az államháztartásra nehezedő nyomást tükrözi.

Norvégia: Bírósági ítélet a részmunkaidőben foglalkoztatottak túlórájáról

Egy norvég bíróság a Coopnál alkalmazott részmunkaidős kiskereskedelmi dolgozó javára döntött, ami jelentős fejleményt jelent a részmunkaidőben foglalkoztatottak munkaidejének és fizetésének kezelésében. Az ügyet a HK szakszervezet egyik tagja indította, aki megtámadta azt a régóta fennálló gyakorlatot, miszerint a részmunkaidőben foglalkoztatottak nem kapnak túlórapénzt a ledolgozott többletórákért, hacsak azok nem haladják meg a teljes munkaidőt.

A Søndre Østfold Kerületi Bíróság megállapította, hogy ez a gyakorlat egyenlőtlen bánásmódnak minősülhet. A munkavállalót részmunkaidős szerződéssel alkalmazták, de rendszeresen a megállapodott munkaidőn túl dolgozott anélkül, hogy túlórapótlékot kapott volna. A bíróság a kifizetetlen túlórákért mintegy 205 000 NOK (kb. 17 500 €) kártérítést ítélt meg, beleértve az üdülési juttatást is.

Az ítélet az európai szintű legújabb joggyakorlatra épül, amely egyértelművé tette, hogy a részmunkaidőben foglalkoztatottakat hasonló helyzetekben nem szabad kedvezőtlenebbül kezelni, mint a teljes munkaidőben foglalkoztatottakat. Norvégiában a túlórapótlék általában csak akkor jár, ha a teljes heti munkaidőt túllépi, ami azt jelenti, hogy a részmunkaidőben foglalkoztatottaknak a többletórákért gyakran a normál óradíjat fizetik.

A szakszervezetek, köztük a HK és az LO, támogatták az ügyet annak részeként, hogy szélesebb körű erőfeszítéseket tegyenek a rendszer megváltoztatására és a munkaidő-rendezések terén az egyenlő bánásmód biztosítására. A vita rávilágít a részmunkaidős szerződések alkalmazásával és a ledolgozott többletórákért járó ellentételezés hiányával kapcsolatos szélesebb körű aggályokra.

A döntés még nem végleges, és várhatóan fellebbeznek ellene. Ugyanakkor szélesebb körű következményei lehetnek a kollektív szerződésekre és a munkaidőre vonatkozó rendelkezésekre, amelyek a kiskereskedelmi szektorban és azon túl is érintik a részmunkaidőben foglalkoztatottakat.

OECD: Lassul a reálbérek helyreállása az OECD-országokban

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) új elemzése szerint a fejlett gazdaságokban a reálbérek helyreállása lassul, és a közelmúltbeli inflációs hullámot követően továbbra is hiányos. Bár a bérek reálértékben ismét emelkednek, ezt egy olyan időszak követte, amelyben a vásárlóerő jelentősen csökkent.

Az elemzett 37 ország közül 19-ben a reálbérek az alacsony munkanélküliség ellenére is még mindig a 2021-es szint alatt vannak. Ez azt jelenti, hogy sok munkavállaló még nem nyerte vissza elvesztett vásárlóerejét. Olyan országok, mint Lengyelország és Litvánia erőteljesebb fellendülést mutatnak, míg a legtöbb nagy nyugat-európai gazdaság továbbra is lemarad.

Az OECD megállapítja továbbá, hogy a kollektív szerződésekben rögzített bérek szinte minden országban elmaradnak az infláció miatti veszteségektől. A valós, tárgyalásos úton kialakított bérek az OECD-gazdaságok közül mindössze kettő kivételével mindenhol a 2021-es szint alatt maradnak, és növekedésük tovább lassult, ami a késleltetett kiigazításokat és a gyengébb tárgyalási eredményeket tükrözi.

Az eredmények arra utalnak, hogy a közelmúltbeli béremeléseket elsősorban nem a kollektív tárgyalások, hanem más tényezők – például a munkahelyváltás, az ágazati átalakulás és az egyéni bérkifizítések – hajtják.

Ennek eredményeként a bérek fellendülése továbbra is egyenetlen, ami a munkavállalók alkupozíciójának további gyengülését jelzi.

Észak-Macedónia: A szakszervezetek a minimálbér emeléséért tüntetnek

Észak-Macedónia munkavállalói március 14-én részt vettek a Macedón Szakszervezeti Szövetség (SSM) által szervezett tüntetésen, amelyen magasabb béreket és a kollektív szerződések tiszteletben tartását követelték.

A tüntetésen több ágazat szakszervezetei vettek részt, miután a kormányzattal folytatott tárgyalások a béremelésről megrekedtek. A fő követelések között szerepelt a minimálbér 600

euróra emelése és körülbelül 6000 dínár (kb. 100 euró) lineáris emelés biztosítása minden munkavállaló számára.

A becslések szerint a munkavállalók körülbelül egyharmada a szegénységi küszöb alatt keres, ami a mozgósítás egyik fő mozgatórugója. A szakszervezetek a vitában központi kérdésként emelték ki a béremelések késedelmét és a kollektív szerződések alkalmazásának hiányosságait.

Ezzel párhuzamosan az Igazgatási, Igazságügyi és Polgári Szövetségek Dolgozóinak Szakszervezete (UPOZ) korábbi akciókat követően megállapodásra jutott a kormánnyal. A megállapodás 40%-os béremelést biztosít az igazgatásban és az igazságszolgáltatásban dolgozó mintegy 11 000 munkavállaló számára, és előírja a kollektív szerződések aláírását munkáltatói szinten, amelyek végleges szövegét jelenleg készítik elő.

Románia: 2026 júliusától 865 euróra emelkedik a minimálbér

A román kormány jóváhagyta a törvényes minimálbér emelését havi 4325 lej bruttóra (865 euró), amely 2026. július 1-jétől lép hatályba. Az emelés 275 lej (55 euró, +6,8%) növekedést jelent a 2026 első felében alkalmazott szinthez képest.

A minimálbér 2026 januárjától júniusáig 4 050 lej (810 euró) lesz, az új mérték pedig az év második felében lép hatályba. A kormány a bérpolitikáról és a megélhetési költségek alakulásáról folytatott megbeszélések követően, a nemzeti bérmegállapítási intézkedések részeként fogadta el a intézkedést.

Becslések szerint körülbelül 1,7 millió munkavállaló kapja a minimálbért vagy ahhoz közeli bért, és őket közvetlenül érinti a béremelés.

Horvátország: A szakszervezetek a bérek és a közszolgáltatások ügyében mozgósítanak

Horvátország fő szakszervezeti szövetségei országos tiltakozást hirdettek a bérekre és a nyugdíjakra nehezedő folyamatos nyomás, valamint a nyereség és a munkavállalók jövedelme közötti egyre növekvő szakadék miatt. A tüntetésre 2026. április 18-án kerül sor Zágrábban, és azt az SSSH, az NHS és az MHS konföderációk szervezik a Horvát Nyugdíjasok Szövetségével közösen.

A szakszervezetek a gazdasági növekedés és a bérfelfordulás közötti jelentős egyensúlytalanságra hívják fel a figyelmet. 2015 és 2024 között a vállalati nyereség Horvátországban több mint 300%-kal nőtt, míg a bérek körülbelül 70%-kal emelkedtek.

Ugyanakkor az élelmiszer- és lakhatási költségek emelkedése csökkentette a vásárlóerőt, és sok háztartás jövedelmének jelentős részét alapvető szükségletekre fordítja.

Magasabb béreket és nyugdíjakat, a gazdasági nyereség igazságosabb elosztását, valamint a megélhetési költségek és a társadalmi egyenlőtlenségek kezelését célzó intézkedéseket követelnek. A mozgósítást országszerte végzett előkészítő tevékenységek sorozata előzte meg, és várhatóan több szektor munkavállalóit és nyugdíjasait fogja összehozni.

Ettől függetlenül hat közszolgáltatási szakszervezet bejelentette, hogy március 21-én tüntetést szervez Zágrábban a „szakszervezeti tavasz” néven emlegetett szélesebb körű mozgósítás részeként. A tiltakozás középpontjában a közszolgáltatások területén megrekedt ágazati kollektív tárgyalások, a társadalmi párbeszéd hiánya és a meglévő kötelezettségvállalások végrehajtása áll, és a szakszervezetek jelezték, hogy a fejlemények függvényében további akciók is következhetnek.

Spanyolország: Európai szakszervezeti felvonulás Madridban június 18-án

Spanyolország két fő szakszervezeti konföderációja, a CCOO és az UGT bejelentette, hogy június 18-án Madridban nagy európai szakszervezeti mobilizációt szerveznek az Európai Szakszervezeti Szövetséggel közösen. A felvonulást az ETUC Végrehajtó Bizottsága támogatta, és célja, hogy üzenetet küldjön az EU intézményeinek a megszorítások, a dereguláció és a bevándorlókra hárított bűnbakkeresés ellen.

A tüntetés egy másfajta európai gazdasági modellt követel, amelynek középpontjában a magasabb bérek, a minőségi munkahelyek, a munkavállalói jogok és a nagyobb beruházások állnak. A szakszervezetek hangsúlyozzák a kollektív alku rendszereinek megerősítésének fontosságát, valamint annak biztosítását, hogy a gazdasági kormányzás támogassa a társadalmi haladást és a tisztességes munkakörülményeket az összes tagállamban.

A tüntetés várhatóan összehozza az egész Európából érkező szakszervezeti szervezeteket egy összehangolt európai akció keretében. Ez tükrözi a szakszervezetek folyamatos aggodalmát a bérfejlődés, a munkahelybiztonság és a közszolgáltatásokba történő tartós állami beruházások szükségessége miatt.